

Inhoud

Een avondje naar de film, het Minervatheater in de jaren vijftig <i>Anja Kroon</i>	3
'Een roman is ten einde: Huis te Bennebroek onder de hamer' <i>Martin Bunnik</i>	8
Het cafeetje van Der Kinderen: Van Ouds de Konijnenberg <i>Marloes van Buuren</i>	14
De mobilisatietijd van Popke Pruiksmas in Heemstede <i>Hillebrand de Lange</i>	17
Boekhandel Blokker 60 jaar <i>Marloes van Buuren</i>	22
Een onverwachte ontdekking: de grafkelder onder de Oude Kerk <i>Anja Kroon</i>	26
Willem Snitker en Galerie de Bleeker <i>Ellen Kerkvliet</i>	28
NJV De Haven: 'troephuis' en vloot met geschiedenis <i>Alexander Senger</i>	34
Willem Okhuijzen, slachtoffer van de Ramp van Westkapelle <i>Marc de Bruijn</i>	39
Van het bestuur	
Verslag voorjaarsbijeenkomst	45
Excursies en Open Monumentendag	48
Voorwingschool maakt tentoonstelling	50

Foto voorzijde omslag

De Trambrug in Bennebroek. De stichting MOVE heeft met de Trambrug in juni 2015 de eerste door de HVHB ingestelde David Eliza van Lennep Erfgoedprijs gewonnen.

Voor uw agenda

12 augustus	Wandeling langs geveltekens, Haarlem
4 september t/m 23 oktober	Tentoonstelling Heemstedse schatten uit de archieven van de gemeente en de HVHB, burgerzaal raadhuis Heemstede
12 september	Open Monumentendag, thema Kunst en ambacht
13 oktober	Bezoek aan Noord-Hollands Archief
19 november	Najaarsbijeenkomst HVHB, 20.00 u, 't Trefpunt, Bennebroek

Het cafeetje van Der Kinderen: Van Ouds de Konijnenberg

Marloes van Buuren

'H. der Kinderen' stond er 34 jaar lang te lezen boven de toegangsdeur van Herenweg 33. Op het dak prijkte reclame voor het getapte bier en verder was er geen naam te bekennen. In de jaren vijftig en zestig van de vorige eeuw heette het etablissement dan ook kortweg naar de uitbater: het cafeetje van Der Kinderen.

▲ 1967: bruid Sophia stapt over de drempel van Herenweg 33, het cafeetje van Der Kinderen.

► 1967: het café met de bierreclame en op de achtergrond Herenweg 35, het huis van hovenier J.J. de Winter.

In 1967 trouwde Sophia der Kinderen vanuit haar ouderlijk huis, het pandje dat we nu kennen als het pannenkoekenrestaurant De Konijnenberg aan de Herenweg. De naam van haar grootvader stond op het glas boven de voordeur; daaronder een plaatje 'Tabaksvergunning' en rechts van de deur 'Verlof A', de vergunning om licht-alcoholische dranken te mogen schenken. Zoon Wim had het al in 1948 van zijn vader overgenomen, maar had de naam van zijn vader altijd laten staan. Sophia groeide op in het kleine huis, dat voor meer dan de helft in beslag genomen werd door het café. Met het fotoalbum op tafel komen de verhalen vanzelf los.

Te midden van de bollen

'Mijn opa', vertelt Sophia, 'volgde in 1939 zijn schoonzoon Arie Timmers op als caféhouder in het café aan de Herenweg

en bleef dat doen tot 1948. Toen maakte hij plaats voor zijn zoon Wim, mijn vader. Die trok met zijn jonge gezin in de kleine woonruimte achter het café. In 1943 was ik geboren en in 1946 mijn broertje Wim. De Herenweg was op die hoogte in de jaren vijftig nog veel minder bebouwd. Aan de overkant bij de ingang van Groenendaal woonde politieagent Mulder met zijn gezin en naast ons op nummer 35 (toen 19) de familie J.J. de Winter met een tuindersbedrijf. Verder was het vooral leeg. Ik zat op de Voorwagschool en ging daar lopend naar toe, dwars door Groenendaal heen. Als het in de winter donker was, liep mijn moeder samen met de hond een stuk mee. Aanloop was er in het café altijd genoeg, maar ik had geen vriendinnetjes in de buurt. Mijn broertje Wim ging met de bus vanuit de Tempeliersstraat naar de Professor H. Burgerschool in Amsterdam, een school voor hardhorende kinderen.'

De mobilisatietijd van Popke Pruikisma in Heemstede

Hillebrand de Lange

Soms duiken er ineens juweeltjes uit het verleden op. Het dagboekje dat Popke Pruikisma uit het Friese Kollum tijdens zijn mobilisatietijd in Heemstede bijhield, is er zo een.

Van 20 augustus 1939 tot 11 juni 1940 tekent Popke Pruikisma in een zakagendaatje de dagelijkse gebeurtenissen op. Wat ze eten, wanneer ze op verlof gaan naar huis, hoe ze de dag doorkomen, waar ze hun vertier vinden, met wie ze omgaan en waar ze naar de kerk gaan. Dat alles speelt zich af in Heemstede. Zijn aantekeningen geven ons een inkijkje in het leven van een gemobiliseerde soldaat van 24 jaar die eerst is ondergebracht in de Crayenesterschool en vervolgens in de bollenschuur van Quirinus van den Berg en Zonen op de hoek van de Zandvoortselaan en de Herenweg.

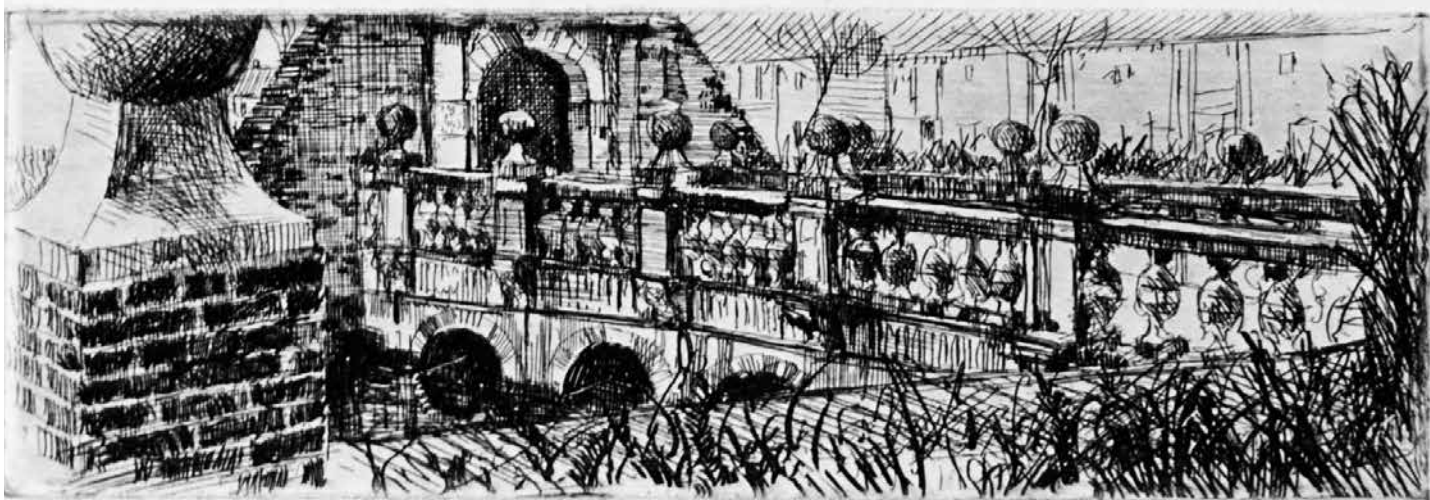
Zoon van de slager uit Kollum

Op 28 augustus 1939 kondigt de regering de algemene mobilisatie af.

Vanaf dat moment komt er in het hele land een volksverhuizing van zo'n 150.000 soldaten op gang. Ook Popke Pruikisma uit Kollum van de lichting 1935 dient zich te melden en op weg te gaan, samen met nog 180 anderen uit Kollum. Via Leeuwarden, Utrecht/de Meern en Haarlem komt hij uiteindelijk op 7 september terecht in de Crayenesterschool in Heemstede. Popke was de oudste zoon van de slager van Kollum en sinds twee jaar verloofd met Sipkje Korfmaker, dochter van een kleermaker uit Dokkum. Na de mulo was hij bij zijn vader in de slagerij gaan werken en leerde er alle kneepjes van het slagersvak, van het kopen van het vee en het slachten tot het maken en het bezorgen van de vleeswaren. Hij was als dienstplichtig korporaal ondergebracht in het 9de Regiment Infanterie en had zich onderscheiden als een goed schutter.

► Groepsfoto van reservisten. Popke Pruikisma zit op de voorste rij rechts.

zich door lijnen en abstracte vormen. Lijnen zoals hij die als kleine jongen in de glas-in-loodramen van Balendong zag. Lijnen geïnspireerd op plattegronden van de vele grote steden die hij wereldwijd bezocht heeft. 'Ik ben de man van de lijnen en vlakken.'

Verrassende zijwegen

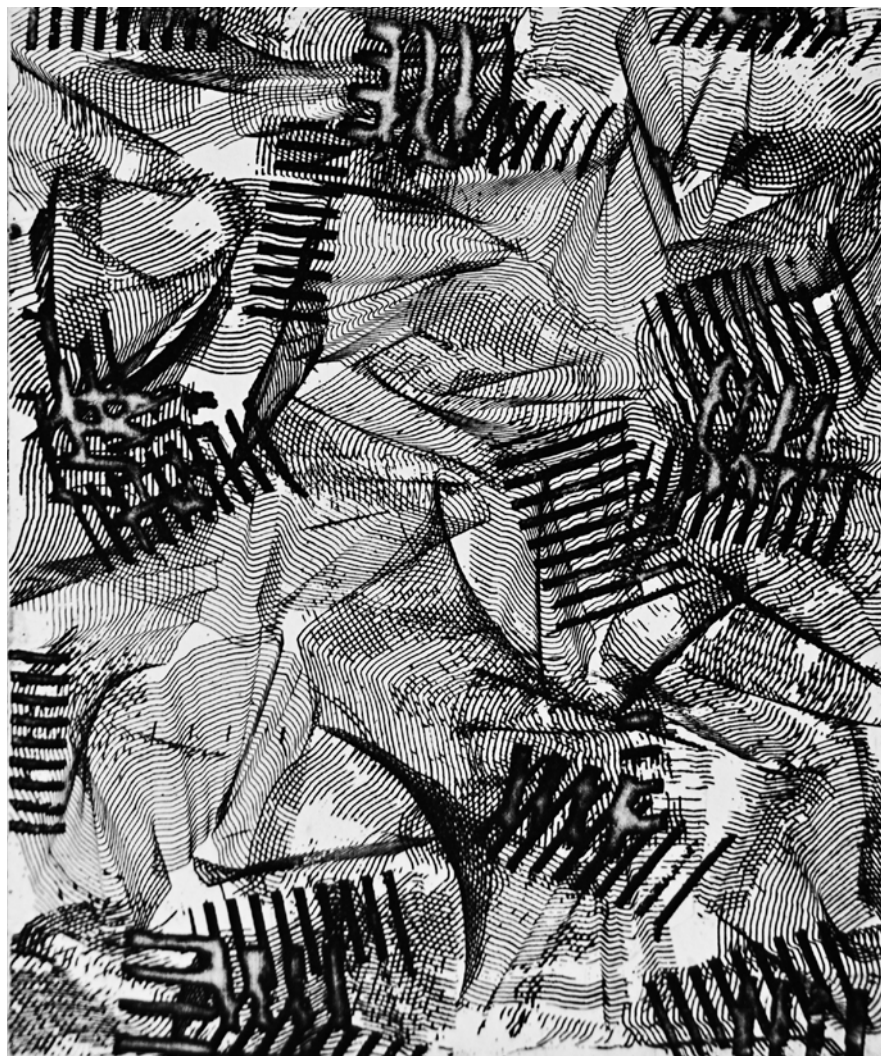
Toch is Willem geen man van de rechte weg, niet iemand die in zijn leven als kunstenaar alleen maar, recht op zijn doel af, op de hoofdweg is gebleven. 'Het is bij mij altijd een slalom. Juist die onbekende zijwegen zijn vaak boeiender. Net zoals je tijdens een vakantie verrast kunt worden als je in plaats van de hoofdroute voor secundaire wegen kiest.'

Willem heeft vele interessante uitstapjes links en rechts van de hoofdroute gemaakt. Om er een paar te noemen: zijn werk als presentator bij North Sea Jazz, het schrijven van artikelen over kunstenaars voor kranten en tijdschriften en het maken van cartoons en pictogrammen voor televisieprogramma's van de NOS. Een van de interessantste zijwegen waar hij bij toeval op terecht kwam, leidde naar Thomas Bewick, een Britse ornitholoog en graficus die leefde rond 1800. Bewick maakte kleine houtgravures van vogels. Daar raakte Willem zo

► Een van de etsen die Willem maakte naar aanleiding van de houtgravures van Thomas Bewick.

door gefascineerd dat hij een reeks van abstracte etsen maakte over de biotopen van die vogels, de tuinen, struiken en bosschages.

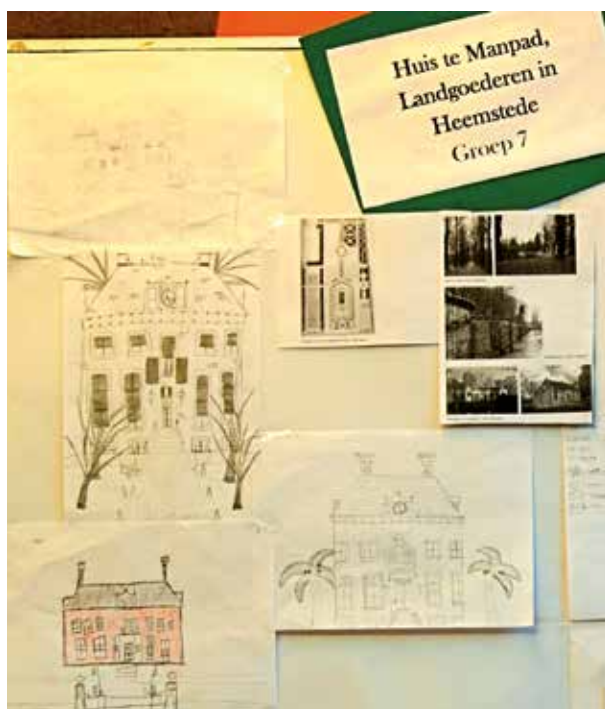
▲ *Ets van de Pons Pacis bij het Oude Slot uit de serie 3x3=9 gemaakt door Willem.*

Erfgoedprojecten HVHB goed gebruikt

Onlangs vierde de Voorwegschool zijn 385-jarige bestaan. Reden om een feestje te vieren, maar ook reden om eens in de geschiedenis van Heemstede te duiken.

De leerlingen van alle groepen van de Voorwegschool gingen aan de slag met de Erfgoedprojecten die de HVHB in samenwerking van de basisscholen in Heemstede heeft opgezet. De kinderen waren een hele dag in touw met hun projecten en daarna maakten ze in de school een tentoonstelling van de resultaten. Hierbij een impressie. We zijn verheugd dat de projecten zo goed gebruikt zijn, en natuurlijk ook dat er zo'n mooie tentoonstelling van is gemaakt. Een voorbeeld voor andere scholen!

▲ Tekeningen van groep 7 als resultaat van het project 'Huis te Manpad, landgoederen in Heemstede'.

▲ De gedenknaald bij Huis te Manpad.

▲ Een van de panelen van de tentoonstelling over Adriaan Pauw. Onder de foto staat geschreven:
*In de kerk kan iedereen bidden, groot en klein
 In de kerk kan je altijd naar binnen lopen
 De deuren staan altijd open
 In de kerk is er voor elke gebeurtenis plek
 Niets is te gek
 In de kerk waakt Adriaan Pauw over jou.*